

PC-13575/NJ

E-38/2111

BUSINESS ORGANIZATION

(Paper-104/1102T)

(Semester-I)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 10 marks each. Attempt any *ten* short answer type questions from Section C carrying 3 marks each.

SECTION—A

- I. Explain, with examples, why business is regarded as an economic activity?
- II. State the distinction between business, commerce and trade.
- III. “One man control is best in the world if that man is big enough to manage everything.” Explain the statement.
- IV. Discuss the factors to be considered while selection of location of a plant.

SECTION—B

- V. Critically evaluate the various external sources of human capital.

- VI. Explain the importance of pricing decisions.
- VII. Describe the strategies adopted by Indian Corporates to retain its employees.
- VIII. State the significance of promotional decisions in marketing.

SECTION—C
(Compulsory Question)

- IX. Write short notes on any *ten* :
 - 1. Business.
 - 2. Business environment.
 - 3. Manufacturing sector.
 - 4. Mass Production.
 - 5. Partnership firm.
 - 6. Cooperative society.
 - 7. Network marketing.
 - 8. Nature of entrepreneurship.
 - 9. Business plan.
 - 10. E-business.
 - 11. Consumer behaviour.
 - 12. Marketing.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਵਿਚਲੇ ਕੋਈ ਦਸ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਜ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- II. ਵਪਾਰ, ਤਜਾਰਤ ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- III. ‘ਜੇਕਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਤਨਾ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਤਮ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।’ ਇਸ ਕਥਨ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- IV. ਕਿਸੇ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹੜੇ ਪੱਖ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਮਾਨਵੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
- VI. ਪ੍ਰਾਈਸਿੰਗ (ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ) ਨਿਰਣਿਆਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵਿਚਾਰੋ।
- VII. ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰਖਣ ਲਈ ਅਪਨਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਵਿਚਾਰੋ।

VIII. ਮੰਡੀਕਰਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨੀ ਨਿਰਣਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਵ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਕਿਸੇ ਦਸ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
2. ਵਪਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।
3. ਉਤਪਾਦਨ ਸੈਕਟਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਮਾਸ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।
5. ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਕਿਹੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
6. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
7. ਨੈਟਵਰਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।
8. ਉੱਦਮਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚਾਰੋ।
9. ਵਪਾਰਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।
10. ਈ-ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
11. ਉਪਭੋਗਤਾ-ਵਿਹਾਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
12. ਮੰਡੀਕਰਣ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।